

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

หมู่บ้านแก่นนคร ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน

จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวภารสรณ์ ตรีพรหม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2544

การสรณั้ ตรีพรม : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

หมู่บ้านแก่นนคร ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน

จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.พยอม ก้อนในเมือง, ... หน้า

การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจสังคม การดำเนินงานของกองทุนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลโอกาส ปัญหา กองทุนที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวทางการพัฒนาในด้านการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคตรวมถึงเพื่อให้ได้ข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนโดยกระบวนการพึ่งพาตนเอง มีวิธีดำเนินการคือศึกษาวัตถุประสงค์ นโยบายสภาพดำเนินการบริหาร จัดการกองทุน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ จปฐ. กชช2ค. แผนพัฒนาตำบลประจำปี 2545 เอกสารกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร เอกสารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ	ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ปีการศึกษา 2544	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
	ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการ ของ
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผศ. พยอ ม ก้อนในเมือง)

กรรมการสอบ

.....
(ดร.ธีรวิทย์ ภิญโญธัญญานต์)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการ และการ
ประเมินโครงการ

.....
(.....)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

- 9 ต.ค. 2545

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิ

- ผศ.พยอม ก้อนในเมื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข
- อาจารย์ เพทาย ชีระปัญญา อาจารย์โรงเรียนบ้านแก่นท้าวที่ให้คำแนะนำปรึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนหมู่บ้าน
- องค์การบริหารส่วนตำบลเสมา อำเภอ สูงเนิน ที่ให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการในพื้นที่ และการสร้างความคุ้นเคยกับชุมชน
- นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประธานกองทุนหมู่บ้าน ที่ให้ข้อมูล, และอำนวยความสะดวก และขอขอบคุณพี่น้องในหมู่บ้าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่างๆ

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

นางสาวภาสกรณีย์ ตริพรหม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	2
4. วิธีการดำเนินการ	3
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ	3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	5
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544	7
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	15
4. แบบคำขอเงินทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	16
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	19
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	21
7. หลักการประเมินโครงการแบบชีพพีโมเดล	25
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	25

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

1. รูปแบบการประเมิน 27
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 28
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ 29
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล 36

บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน 36
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม 44
3. ผลการทดลองวิธีการใหม่ 46
4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้รู้ 46
5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 46
6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ 47

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ 48
2. วิธีดำเนินการ 48
3. ผลการดำเนินการ 49
4. อภิปรายผล 49
5. ข้อเสนอแนะ 51

บรรณานุกรม

53

ภาคผนวก

54

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันนี้ประเทศไทย ต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ สืบเนื่องมาจากการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยที่ประเทศไทยเน้นการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีทั้งวัตถุดิบและทุนจากต่างประเทศแทบทั้งสิ้น ซึ่งมีผลทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศอ่อนแอลง ประกอบกับประเทศไทยยอมรับการค้าเสรี ซึ่งต้องอาศัยความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ ประเทศไทยยังเข้าสู่ผลงานของวิกฤตเศรษฐกิจ ประเทศไทยยังเข้าสู่ผลของวิกฤตเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 และทำให้กระถึงสังคมและขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน ปัญหายาเสพติด ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหาระดับประเทศ และประเทศไทยได้มีการแก้ไขปัญหามาตลอด

จนมาถึงรัฐบาลของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน เพราะปัญหาเศรษฐกิจ และความยากจนของประเทศนี้เองที่เป็นปัญหาใหญ่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ซึ่ง พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้มีการแก้ไขและมีการประกาศนโยบายในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย คือ

- 1.กองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้าน 1 ล้านบาท
- 2.โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค
- 3.มีการพักชำระหนี้เกษตรกร

ซึ่งเป็นนโยบายที่เร่งด่วนของรัฐบาล โดยเฉพาะในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถ ในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจรากฐานของประเทศ และทำให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองรู้จักเรียนรู้บริหารจัดการเงินกองทุนให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นของตนเอง และทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อนำมาสร้างรายได้พัฒนาอาชีพ

ลดรายจ่ายกระทั่งถึงบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ดังนั้นกองทุนหมู่บ้านจึงเป็นกระบวนการในการเสริมสร้าง และพัฒนาความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหาของชุมชน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และทางด้านสังคม เพื่อให้มีความมั่นคงต่อไปในอนาคต

รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว และจากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองรวมถึงได้รับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารจัดการกองทุนให้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป จึงสมควรที่จะมีประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตที่เข้ามาประจำอยู่ในหมู่บ้าน เป็นผู้เขียนรายงานการประเมินกองทุนในรูปของ “สารนิพนธ์” (Substantive Report) เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จตลอดจนจุดเด่นจุดด้อยที่ควรส่งเสริม และต้องปรับปรุงของแต่ละท้องถิ่น และเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ

1. เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินกองทุน
2. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้หรือไม่
3. เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งและของชุมชนเมืองในทัศนคติของประชาชน ตลอดจนทราบข้อมูลความเข้มแข็งของคนในชุมชน ตามตัวชี้วัดที่รัฐบาลได้กำหนด
4. เพื่อเป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงระหว่างกันในระดับ ท้องถิ่น ระดับหมู่บ้านระดับตำบลและระดับประเทศ

3. กรอบความคิดทางทฤษฎี

กรอบแนวคิดทฤษฎี เป็นต้นแบบทางความคิดที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ใช้เพื่อการวิเคราะห์ เพื่อประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ได้มีข้อจำกัดไว้ในหลักสูตรว่าให้ “ตัวเลขแบบความคิดเชิงระบบ” System Modle เป็นขอบในการระบุตัวบ่งชี้ และตัวแปรสำหรับการเก็บข้อมูล คือ “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model)

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องการดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนของการดำเนินการโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมิน เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

(อ้างอิงชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนาหน้า 90)

4. วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทำความเข้าใจ ถึงระเบียบและข้อมูลต่างๆ ตลอดจนวัตถุประสงค์ของโครงการหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ของหมู่บ้านที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบ บร.1-12

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบ บร.1-12

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการเขียนสารนิพนธ์

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการดำเนินงานของหมู่บ้านที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่
2. ทำให้ทราบถึงผลดีและผลเสียต่อการดำเนินการของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ทำให้เกิดองค์กร เพื่อประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชน
4. ทำให้ทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในเรื่องของกองทุนหมู่บ้าน

5. ทำให้ทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บทที่ 2

เอกสารเกี่ยวข้อง

ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษาบ้านแก่นนคร หมู่ที่ 14 ต. เสมอ อ. สูงเนิน จ. นครราชสีมา ทั้งที่เป็นนโยบาย หลักการ ระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีการประเมินและหลักการที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านและชุมชนเมือง สรุปได้เป็น 8 ด้านดังนี้

1. นโยบายหลักการวัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
3. การติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
4. การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชีพชีโมเดล
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติของรัฐบาล ซึ่งมีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีและถือเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งในการต่อสู้กับปัญหาความยากจนของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังเผชิญเพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

และชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

บัดนี้รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวแล้วโดยได้ประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จได้ ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ความพยายามของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนหมู่บ้าน
3. การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ตามแนวทางในหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
4. การติดตามและประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุน
5. กระจายอำนาจให้พัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและการบริหารจัดการเงินกองทุนตนเอง
3. เสริมกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. 2544

2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

3) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

4) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2544)

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้แนวทางนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติดังกล่าว เป็นหลักการในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วย

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.

2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวดดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.

2544

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเห็นควรมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีให้อำนาจและหน้าที่ในการวางนโยบายและวางแผนในการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าว เป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แสดงต่อรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544”

ข้อ2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งสอนอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดแย้งระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ4 ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” หมายความว่า กองทุนในระดับชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้าน อีกทั้งชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล ในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบ

หมวดที่ 1

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ6 ให้คณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สามผู้อำนวยการสำนักงานประมาณเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 8 นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงจุดให้จำคุก

ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้อาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้กรรณประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและกองทุน
- (2) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน

(3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(4) กำหนดแผนงาน และอกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้งและแนวทางการบริหารกองทุน

บริหารกองทุน

(5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหาและจัดสรรผลประโยชน์

ของกองทุน

(6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

(8) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

(9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้าง

ส่วนราชการหรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะกรรมการมีมติให้พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ

วิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติ

ราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลาหรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้ง

อาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(10) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐ

มนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(11) การประชุมของคณะกรรมการให้หัวข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่

ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

(12) ให้คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการ ที่ได้รับแต่งตั้งตามระเบียบนี้ได้

เบี้ยประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนที่

ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักงานเลขาธิการ

นายกรัฐมนตรี

หมวดที่ 2

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ13 ให้สำนักงานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ14 สำนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ
- (2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ
- (3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการและของกองทุน
- (4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้งนโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน
- (5) ดำเนินการและประสานงานส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนและแนวทางการบริหารกองทุน
- (6) จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- (7) พิจารณาเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- (8) ในการสนับสนุนปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- (9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- (10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในวรรคสองข้อ 6 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการผู้ช่วยเลขาธิการ จำนวนไม่เกิน 4 คน”

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

โดยทั่วไปที่รัฐบาลเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสำหรับเป็ยแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเองเพื่อสร้างศักยภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนอันการกระตุ้นเศรษฐกิจรากฐานของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ 10 (8) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วย การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544”

ข้อ2 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ3 ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะอนุกรรมการระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริการจัดการกองทุน

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่รวมกัน

“หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบ้านตามทะเบียนบ้าน

“ผู้แทนครัวเรือน” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

“หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นที่กองทุนกำหนด

“เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่จะตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่วิสามัญ

ข้อ 4 ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 (8) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544”

ข้อ2 ระเบียบนี้ให้ใช้ข้อบังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ3 ให้ยกเลิกความในข้อ 16 วรรคหนึ่งแห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกิน สิบห้าคน ประกอบด้วย กรรมการทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิก ซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 17”

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 41 วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมชนหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้าน ครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการชี้แจง ทำความเข้าใจ เตรียมความพร้อมและดำเนินการ เลือกคณะกรรมการกองทุนจากกรรมการกองทุนจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามข้อ 17 โดยมีคณะกรรมการ สันับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการเลือกสรรดำเนินไปด้วยความ โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม”

3. การติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการ ประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกคณะกรรมการกอง ทน จะต้องเป็นไปตามข้อที่ 41 ของระเบียบคณะกรรมการกองทุนว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวไว้ว่า

1. จะต้องมีการครัวเรือนสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม
2. การเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม

สำหรับคุณสมบัติคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นตามข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ดังนี้

1. เป็นผู้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
3. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
4. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

5. ไม่เคยเป็นผู้ต้องโทษในคดีอาญา
6. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือถูกไล่ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
7. ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา มีความรับผิดชอบเสียสละ และมีส่วนในกิจกรรมชุมชน ตลอดจน

ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย

4. การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างจิตสำนึกและกระบวนการเรียนรู้กองทุนหมู่บ้าน

- สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของกองทุนจะต้องร่วมกันบริหารจัดการโดยประชาชนเพื่อประชาชนของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวบริหารจัดการกองทุนไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

2. เลือกสรรคนดีเป็นคณะกรรมการกองทุน

จัดเวทีชาวบ้านเพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวน 9 – 15 คน ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้

- องค์ประชุมเวทีชาวบ้าน คือ สามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกตั้งกันเอง
- เลือกคณะกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองกำหนด

-เลือกคนดีมีความรู้ ประสบการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

ประชาชนร่วมกับคัดเลือกคนดีและมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเพื่อบริหารกองทุนของประชาชน

- เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนมาไม่น้อยกว่า 2 ปี
- เป็นผู้ที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์

-เป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบเสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ไม่มีการติดพนัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีประวัติเสียหายด้านการเงินและยึดมั่นระบอบประชาธิปไตย

-ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ

-ไม่เคยรับโทษจำคุก เว้นแต่กระทำโดยประมาท

-ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือไม่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

-ไม่เคยถูกไล่ออก หรือให้ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

-ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

-ไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการหรือมติของสมาชิก

3. จัดกระทำระเบียบข้อบังคับ

เมื่อดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุนและประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองตนเอง โดยมีแนวทางดังนี้

-ประเด็นที่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด คือ วงเงินไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ไม่เกินรายละเอียดหมื่นบาท ระยะเวลาชำระเงินกู้ยืมยังไม่เกินหนึ่งปี

-ประเด็นอื่นๆ

4. การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมื่อจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนแล้วคณะกรรมการกองทุน และสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกาที่วางไว้ เช่น

-การรับสมาชิก

-การระดมทุน

-การจัดทำระเบียบบัญชี

-การจัดระบบตรวจสอบ

-การมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

-อื่น ๆ

5. การขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล

เมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้ว สามารถรองรับการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติโดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

-จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งรองรับแบบ กทบ.2 จากคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

-ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน

-เปิดบัญชีกับธนาคาร

5.2 การประเมินความพร้อมกองทุน

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคาร แล้วคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกองทุนหมู่บ้านจะประเมินความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
- ระเบียบข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

5.3 รับเงินจัดสรร

เมื่อคณะกรรมการกองทุนและชุมชนเมืองแห่งชาติ อนุมัติเงินจัดสรรตามผลการประเมินความพร้อมแล้ว จะแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทราบ เมื่อกองทุนได้รับแล้วให้ติดต่อธนาคารเพื่อทำหลักฐานการรับเงินจัดสรร โดยมีเอกสารดังต่อไปนี้

- สมุดบัญชีเงินฝากของกองทุน

-มติที่ประชุม ซึ่งเห็นชอบและมอบหมายให้คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้มีอำนาจในการนิติกรรมการสัญญาับธนาคารฯ และมติดังกล่าวต้องให้ประธานกรรมการของกองทุนลงนามกำกับ และรับรองสำเนาครบทุกหน้า

-บัตรประจำตัวประชาชนของคณะกรรมการกองทุน

แนวทางการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุนร่วมกับสมาชิกเตรียมความพร้อมด้วยวิธีดังนี้

-โดยร่วมมือและช่วยเหลือกันเองในหมู่บ้าน

-ขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว

-ขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ

-การผสมผสานกันทั้ง 3 แนว

วิธีการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุน ดำเนินการเพื่อให้เกิดความพร้อมด้วยวิธีดังนี้

-สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่บ้านหรือชุมชน โดยการใช้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนอื่นที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้วช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

-การสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการและการจัดการคณะกรรมการกองทุน และสมาชิกจาก

คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอเมื่อกองทุนมีความพร้อมคณะกรรมการกองทุนแจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เพื่อมาติดตามตรวจสอบ และรายงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จะโอนเงินเข้ากองทุน เมื่อได้รับรายงานจากคณะกรรมการระดับจังหวัด

5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร หมู่ 14

ข้อ1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร”

ข้อ2 ที่ตั้งกองทุน ตั้งอยู่เลขที่ 28/2 หมู่ที่ 14 ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

ข้อ3 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ4 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- (1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- (2) เพื่อบริการเงินกู้ให้แก่สมาชิก
- (3) เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของสมาชิก
- (4) เพื่อพัฒนาจิตใจของสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการคือ
 1. ให้เป็นคนซื่อสัตย์
 2. ให้เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 3. ให้เป็นคนรู้จักสามัคคี
 4. ให้เป็นคนขยันขันแข็ง มีวินัย อดทน
- (5) เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เกิดมีคุณธรรมประจำตัวเอง 4 ประการ คือ
 1. ให้เป็นคนเรียนเก่ง ใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
 2. ให้เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
 3. ให้เป็นคนเก่งงาน ขยันในงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
 4. ให้เป็นคนเก่ง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุก ๆ คน

ข้อ 5 แหล่งที่มาของเงินทุน

- (1) เงินที่ได้จัดสรรจากรัฐบาล
- (2) ดอกผล หรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
- (3) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- (4) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก

ข้อ 6 คุณสมบัติของสมาชิก

- (1) มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันประกาศใช้ระเบียบนี้
- (2) ต้องมีชื่ออยู่ในสำเนาทะเบียนบ้าน หมู่ 14 อย่างน้อย 90 วัน นับตั้งแต่วันประกาศใช้ระเบียบนี้
- (3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) ไม่เป็นพระภิกษุสามเณร
- (6) เป็นผู้มีความประพฤติดี
- (7) เป็นผู้พร้อมปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน

การสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร ต้องปฏิบัติดังนี้

- (1) ยื่นใบสมัครขอเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
- (2) ต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้า คนละ 10 บาท เพื่อเป็นค่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.เป็นค่าดำเนินการต่าง ๆ
 - 2.เป็นค่าถ่ายแบบฟอร์มเอกสารต่าง ๆ
 - 3.ค่าถ่ายแบบฟอร์มเพื่อเปิดบัญชีรองรับเงินกองทุนหมู่บ้าน
 - 4.นำเปิดบัญชีเพื่อเปิดบัญชีรองรับเงินกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 1 สมาชิกตามข้อ 18 (3) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมอย่างชัดเจนโดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

ข้อ 2 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้อย่างหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นอนุมัติเงินกู้รายใดรายหนึ่งเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้อย่างหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ 3 ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคนเป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้กู้ที่ได้อนุมัติเงินกู้เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารและแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าไปในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขคณะกรรมการกองทุน

คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และมีวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกโดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและสภาพสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และเปิดเผยอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ 5 การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนประเภทผู้กู้หรือนำเงินไปลงทุนไปมอบให้กับคณะกรรมการกองทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาขั้วมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่ กองทุนกำหนดไว้ อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้รายหนึ่งรายได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่งหรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้ไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ โดยปราศจากเหตุอันสมควรให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินผู้กู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ชำระเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้เงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิกสัญญา สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพเป็นสมาชิก ห้ามมิให้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

แนวทางการพิจารณาให้เงินกู้

หลักเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้ มี 5 ประการคือ

1. ประวัติและอุปนิสัย เป็นคนซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำมาหากิน อดทน ไม่เคยโกงเงินคนอื่น ไม่เสเพล ไม่เล่นการพนัน ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน มีความรู้ และมีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ
2. หลักประกัน บุคคลที่จะค้ำประกันควรมีฐานะทางการเงินดีพอที่จะสามารถชำระหนี้แทนได้หรือต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ น่าเชื่อถือ หรือเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันก็ต้องมีคุณภาพคล่องสูง คือสามารถขายได้ง่ายและรวดเร็ว และควรกำหนดว่าจะให้กู้ได้กี่เปอร์เซ็นต์ของราคาประเมินหลักทรัพย์ เพื่อให้มีส่วนต่างสำหรับดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้นหากต้องมีการบังคับเอาเงินจากทรัพย์สินที่ประกัน ภาระนี้ก็จะเกินมูลค่าหลักประกันแล้ว
3. ความสามารถในการชำระหนี้
 - 3.1 ความสามารถในการชำระหนี้พิจารณาจากรายได้ การกู้เงินไปลงทุน ควรมีประมาณการรายจ่าย แต่ละเดือนจะเหลือเท่าใด และพอเพียงที่จะชำระหนี้ได้ไหม หากไม่พอก็ต้องลดจำนวนเงินกู้ให้ลดลง แต่ก็ต้องมีข้อพึงระวัง คือ หากอนุมัติเงินกู้ให้ผู้ขอกู้ได้เงินไม่เพียงพอและต้องไปกู้เงินระบบมาใช้ หรือกู้เงินจากที่อื่นมาใช้ก็อาจจะชำระหนี้ หนี้กองทุนหมู่บ้านไม่ได้เช่นกัน กรณีเช่นนี้การปฏิเสธการให้กู้จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า
 - 3.2 ภาวะตลาดสำหรับการค้าต้องพิจารณาว่าสินค้าหรือธุรกิจที่จะทำนั้นมีตลาดรองรับหรือไม่ คือสามารถขายได้ไหม และผู้ขอกู้จะขายอย่างไรหรือราคาเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นแล้วเป็นอย่างไร
 - 3.3 มีปัญหาในการหาวัตถุดิบมาผลิตหรือไม่
 - 3.4 ทำเลที่ตั้งของกิจการเป็นอย่างไร มีปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อม หรืออยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบหรือใกล้แหล่งสินค้าที่จะขายหรือสะดวกต่อผู้ซื้อหรือไม่
4. เงินทุนของผู้กู้ ผู้ขอกู้ควรมีเงินลงทุนของตนเองจำนวนหนึ่ง ที่เตรียมสะสมไว้สำหรับประกอบธุรกิจในส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนเงินลงทุนทั้งหมดที่ต้องใช้ในธุรกิจ เพราะหากใช้เงินทุนของตนเองน้อยแต่ขอกู้มาก ผู้ขอกู้ต้องมีการผ่อนชำระหนี้สูง ทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาได้ภายหลัง นอกจากนี้การที่ผู้ขอกู้ใช้เงินลงทุนของตนเองมากย่อมเป็นการแสดงความมั่นใจในธุรกิจของตนเอง และมีความตั้งใจที่จะประกอบธุรกิจของตนเองให้ประสบความสำเร็จ

7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชีพชีพโมเดล

รูปแบบการประเมินแบบชีพชีพโมเดล

อุดม จารัสพันธุ์ และคณะ 2545 : 90 – 91 ได้สรุป “รูปแบบชีพชีพโมเดล” ไว้ในหนังสือ การประเมินเพื่อพัฒนาได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นต้องดำเนินการซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อการวางแผนตัดสินใจ ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากรซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อนำไปปฏิบัติ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการไปตามแผนและปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ
4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการเพื่อพิจารณาการยุติล้มเลิกหรือปรับขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมี ปรารถนาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้เป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม และเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนอีกทั้งยึ้นให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกอง

ทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจรากฐานของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการศึกษารายกรณีเฉพาะบ้านแก่นนคร หมู่ที่ 14 ซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์ได้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2544 ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวิธีดำเนินการประเมินดังนี้

1. รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ครั้งนี้เป็นการประเมินเชิงระบบ(System Appraach) ซึ่งมีรูปแบบซีพีพีโมเดล (CIPP MODEL) โดยมีระบบใหญ่ ๆ อยู่ 4 ตัว ดังนี้

- 1.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (CONTEXT EVALUATION) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของท้องถิ่น ค่าบริบท หมายถึง สภาพแวดล้อมซึ่งอยู่รอบ ๆ หน่วยระบบกองทุนหมู่บ้านนั้น
- 1.2 การประเมินปัจจัย (INPUT EVALUATION) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าทั้งหมดหน่วยบริหารจัดการและหน่วยระบบผู้รู้
- 1.3 การประเมินกระบวนการ (PROCESS EVALUATION) เป็นการประเมินกระบวนการของทั้งสองระบบ คือ หน่วยระบบบริหารจัดการกองทุนและหน่วยระบบกิจการของผู้รู้
- 1.4 การประเมินผลผลิต (PRODUCT EVALUATION) เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้รู้ และหน่วยระบบการดำเนินกิจกรรมของผู้รู้แต่ละราย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างหมายถึง กลุ่มทั้งหมดที่ต้องการศึกษา ซึ่งเป็นประชากรหมู่บ้าน

แก่นนคร ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา ซึ่งได้อาศัยอยู่จริงจำนวน 106 ครัวเรือน ประชากร 513 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง กลุ่มที่ถูกเลือกหรือตัวแทนของประชากรที่นำมาใช้ในการศึกษาของ

บ้านคลองขวาง สามารถจำแนกได้ดังนี้

1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	14	คน
2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	137	คน
2.1 สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	จำนวน	55	คน
2.2 สมาชิกทั่วไป	จำนวน	-	คน
3 ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	376	คน
4 ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ	จำนวน	4	คน
5 ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	2	คน

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกตาม บร. ต่าง ๆ คือ

- บร.1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน ใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลคือชาวบ้าน

ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลเสมา ผู้ใหญ่บ้าน

- บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ในกลุ่มตัวอย่าง 50 % ของครัว

เรือนในหมู่บ้าน

- บร.3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ใช้ 30%ของครัวเรือนทั้งหมดที่เป็นสมาชิกกองทุนและไม่เป็นสมาชิกกองทุน

-บร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน ใช้กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูลคือประชา

ชนกองทุนและคณะกรรมการกองทุน ผู้ที่กู้เงินกองทุน

-บร.5 แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้กลุ่มตัว

อย่างในการเก็บข้อมูล คือ กลุ่มชาวบ้านที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่เข้ามารวมจัดเวทีบริหารจัดการกองทุน

หมู่บ้าน

- บร.6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล คือ กลุ่มชาวบ้านที่เป็นตัวแทนของแต่ละอาชีพมาเข้าร่วมจัดเวทีชาวบ้าน
- บร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 % ของครัวเรือนในหมู่บ้าน
- บร. 8 โครงการเศรษฐกิจชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เขียนแผนภูมิธุรกิจผู้ประกอบการ (SMEs)
- บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์ใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 % ของจำนวนผู้กู้ทั้งหมด
- บร.10 แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน
- บร.11 การศึกษาเจาะลึกรายกรณีใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 % ของจำนวนผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน
- บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชนในกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลคือ ใช้กลุ่มตัวแทนของชาวบ้านจำนวน 14 หมู่บ้าน

ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ตัวแปร หมายถึง ประเด็นที่เมื่อเก็บข้อมูลจะได้ค่าที่แปรในสำหรับผู้ให้ข้อมูลในแต่ละรายการในกลุ่มประชากรนั้น ๆ

ตัวชี้วัด หมายถึง ข้อความที่แสดงหรือระบุประเด็นที่ต้องการประเมินหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเกณฑ์นั้นซึ่งตัวชี้วัดจะมทั้งในส่วนที่แสดงลักษณะในเชิงปริมาณและในลักษณะเชิงคุณภาพ

แต่ในโครงการกองทุนหมู่บ้านจะใช้ CIPP MODEL มาเป็นหลักประกอบเนื้อหาตัวแปรและตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย 2 หน่วย คือ

1. หน่วยระบบ A หน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำ ส่งเสริมผู้กู้
2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย

ในการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นไปตามรายการตัวชี้วัดดังนี้

ตัวชี้วัดบริบท (C)

ตัวชี้วัดบริบท หมายถึง ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ A เป็นสำคัญ

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

(1) บริบทระดับประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยต่อไปนี้

- 1.1 ความยากจนของประเทศ
- 1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)
- 1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
- 1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
- 1.5 ความเดือนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
- 1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท
- 1.7 ค่านิยมในกระแสดนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

(2) บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน/ชุมชน ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น

ประกอบด้วย

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน
- 1.2 สภาพปัจจุบัน
- 1.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน
- 1.4 วัฒนธรรมประเพณี
- 1.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่น

- 1.5.1 ลักษณะของ...ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เช่น การมีหนี้สินของชาวบ้าน การมีที่ทำกินของตนเอง การเช่าที่ทำกิน
- 1.5.2 วัฒนธรรมประเพณีหรือแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เด่น ๆ ของท้องถิ่นของชุมชน
- 1.5.3 ลักษณะบางประการที่เป็นศักยภาพภายในด้านดีซึ่งจะเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งความยั่งยืนให้แก่ชุมชน เช่น ความสามัคคี ความขยัน

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้บริบท (Context Indicator) สำหรับตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ A นี้ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 นโยบายของรัฐ ด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- 2.2 เงิน 1 ล้านบาท
- 2.3 คณะกรรมการหมู่บ้าน
- 2.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน
- 2.5 ผู้สมัครขอกู้
- 2.6 ด้านอื่นๆ เช่น นักศึกษา บัณฑิต และทุนสะสมของหมู่บ้าน
3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกอบด้วยตัวแปรต่อไปนี้
 - 3.1 การคัดเลือกผู้กู้ (P1)
 - 3.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ
 - 3.3 การรับชำระหนี้
 - 3.4 การทำบัญชี
 - 3.5 การช่วยเหลือตลาด
 - 3.6 อื่นๆ เช่น บทบาทของนักศึกษา
4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง
 - 4.1.1 จำนวนผู้ได้กู้
 - 4.1.2 ยอดเงินให้กู้
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง
 - 4.2.1 จำนวนผู้ที่ได้
 - 4.2.2 จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
 - 4.2.3 การขยายกิจการของผู้กู้
 - 4.2.4 การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในท้องถิ่น
 - 4.3 ผลกระทบทางอ้อม
 - 4.3.1 กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
 - 4.3.2 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้
 - 4.3.3 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด
 - 4.3.4 ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินการของผู้ดูแลราย ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศของหน่วยระบบ A (ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น)

1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับ ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่นของหน่วยระบบ A (ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น)

1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

1.3.1 ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลและครอบครัว

1.3.2 ทรัพย์สินของผู้ดูแลและเครือข่าย

1.3.3 หนี้สินธนาคารของผู้ดูแล

1.3.4 หนี้กองทุนนอกระบบของผู้ดูแล

1.3.5 อาชีพหลักของผู้ดูแล

1.3.6 รายได้ของครอบครัว

1.3.7 ประสบการณ์ในการดำเนินการ

2. ตัวชี้วัดด้านปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 เงินที่กู้มาได้

2.2 เงินอื่น ๆ

2.3 สถานที่และวัตถุดิบ

2.4 เทคนิควิธีการทำงาน

2.5 กำลังทำงาน

2.6 อื่น ๆ นักศึกษาผ่านงาน

3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

3.1 การทำกิจการถูกวิธี

3.2 การหาตลาดที่ดี

3.3 การหาวัตถุดิบที่ดี

3.4 การทำบัญชี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง กลุ่มที่ถูกเลือกหรือตัวแทนของประชากรที่นำมาใช้ในการศึกษาของบ้านแก่นนคร สามารถจำแนกได้ดังนี้

1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	14	คน
2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	137	คน
2.1 สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	จำนวน	55	คน
2.2 สมาชิกทั่วไป	จำนวน	-	คน
3 ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	376	คน
4 ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ	จำนวน	4	คน
5 ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	2	คน

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกตาม บร. ต่าง ๆ คือ

- บร.1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน ใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลคือชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลเสมา ผู้ใหญ่บ้าน
- บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ในกลุ่มตัวอย่าง 50 % ของครัวเรือนในหมู่บ้าน
- บร.3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้ 30% ของครัวเรือนทั้งหมดที่เป็นสมาชิกกองทุนและไม่เป็นสมาชิกกองทุน
- บร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน ใช้กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูลคือประชาชนกองทุนและคณะกรรมการกองทุน ผู้กู้เงินกองทุน
- บร.5 แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล คือ กลุ่มชาวบ้านที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่เข้าร่วมจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- บร.6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล คือ กลุ่มชาวบ้านที่เป็นตัวแทนของแต่ละอาชีพมาเข้าร่วมจัดเวทีชาวบ้าน
- บร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 % ของครัวเรือนในหมู่บ้าน

8. บร.8 โครงการเศรษฐกิจชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เขียนแผนภูมิธุรกิจผู้

ประกอบการ (SMEs)

9. บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์

10. บร.10 แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน

11. บร.11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี

12. บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

13. แบบสัมภาษณ์เพิ่มเติม

การวิเคราะห์เพิ่มเติม ได้ดำเนินการ 2 วิธี

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลประเภท ประวัติชุมชน, บริบทชุมชน, ทักษะ ความเข้าใจต่อกองทุนหมู่บ้าน, การจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน, สรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็ง, แบบสรุป แบบเรียนชุมชนหมู่บ้าน, เวทีกลุ่มอาชีพ, วิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน, เวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมาสรุปความ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้ใช้สถิติ ดังนี้ การแจกแจงความถี่ใช้ใน บร.2 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน (จากส่วนกลาง) โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการหาค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ประเทศไทยในอดีตเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเพราะมีหนี้สินกับต่างประเทศมากมายความยากจนของกลุ่มเกษตรกรเป็นปัญหาที่ประเทศได้หาทางในการแก้ไข เพึ่งให้กลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มคนยากจนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้จากปัญหาความยากจนของชาวไร่ชาวนาเป็นผลมาจากภาวะทางด้านเศรษฐกิจและการด้านการศึกษาความรู้ความสามารถ เป็นการพัฒนาในแต่ละด้านต้องมีการลงทุนมากเมื่อขาดความรู้ ความสามารถ ก็จะส่งผลให้คุณภาพของผลผลิตไม่ดี การส่งออกสินค้าต่างประเทศถูกกดราคา นับจากวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 คนไทยเหมือนตกอยู่ในฝันร้ายจากสงครามค่าเงินบาทลอยตัวตามด้วยการปิดตลาดเงินทุนหลักทรัพย์ การล้มละลายของบริษัทที่ผู้กู้เงินจากต่างประเทศ รัฐบาลไทยต้องเข้าไปกู้ประกันเงินกู้ภาคเอกชน กระทั่งในที่สุดต้องเข้าโครงการ IMF

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

วิกฤตการณ์ทางการเงินและภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำตั้งแต่ปี 2540 ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยจำนวนมาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้ทุ่มงบประมาณสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจกว่า 2,000 ล้านบาท โดยการร่วมมือกับ 8 สถาบัน ได้แก่

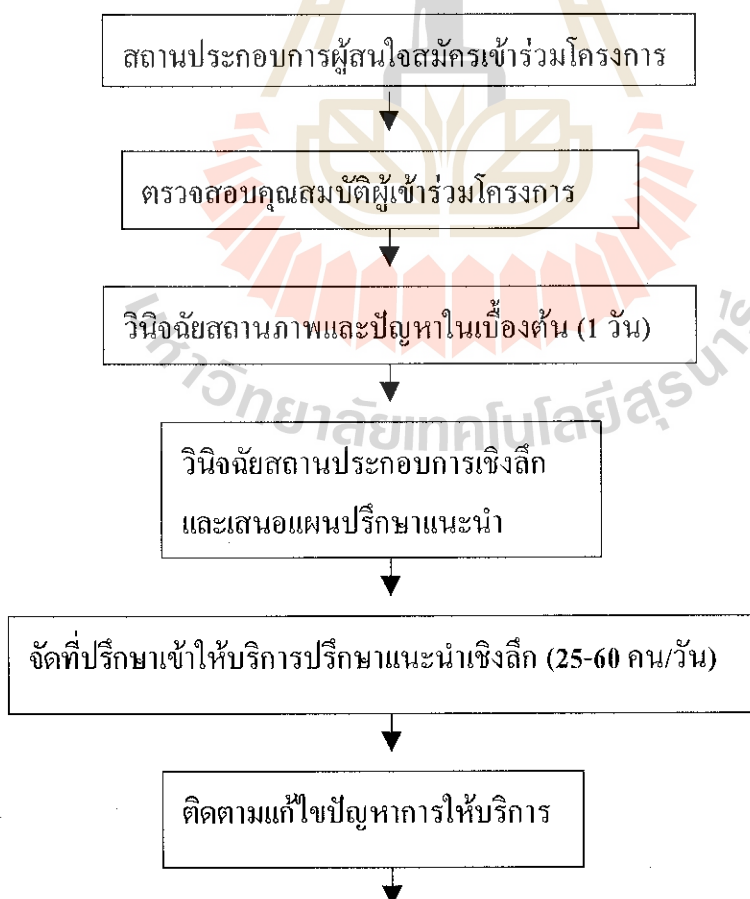
1. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
2. สถาบันไทย-เยอรมัน
3. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
4. สถาบันยานยนต์
5. สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
6. บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม
7. สถาบันอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

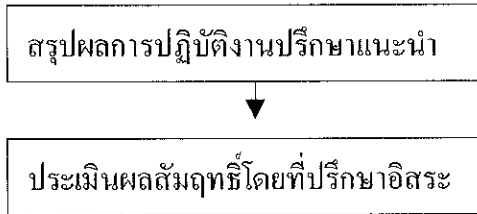
8. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

ร่วมกันจัดโครงการภายใต้ชื่อ “โครงการชุบชีวิตธุรกิจไทย” (Invigorating Thai Business : ITB) เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ และดำเนินงานพลิกฟื้นธุรกิจให้สามารถดำเนินกิจการและรักษาสภาพการจ้างงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการยกระดับขีดความสามารถของกิจการให้พร้อมแข่งขันได้ในเวทีการค้าโลกและระดับสากล (รายงานพิเศษ อัดฉีด SMEs หวังฟื้นเศรษฐกิจผ่านโครงการชุบชีวิตธุรกิจไทย , 2545)

การดำเนินงานภายใต้โครงการชุบชีวิตธุรกิจไทย จะมีระยะเวลาเพียง 1 ปี โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2545 ซึ่งธุรกิจจะได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ ช่วยชี้แนะและดูแลปรับปรุงแก้ไขกิจการ ทั้งด้านการผลิต การตลาด การบริหารจัดการหรือการเงิน

ขั้นตอนการดำเนินโครงการชุบชีวิตธุรกิจไทย

(ที่มา : รายงานพิเศษเรื่อง อัดฉีด SMEs หวังฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านโครงการชุปชีวิตธุรกิจไทย วารสารข่าวการเงินธนาคาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 237 มกราคม 2545)

จากโครงการดังกล่าวผู้ประกอบการจะได้รับประโยชน์ คือ

1. ทราบข้อมูลสถานะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
2. ทราบสถานะปัจจุบันและจุดอ่อน จุดแข็งของโรงงาน
3. ทราบปัญหาในเชิงลึก และข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไข
4. สามารถกำหนดเป้าหมายการรับบริการปรึกษาแนะนำ

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัวทำให้การส่งออกสินค้าลดลง

ดังตารางที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงดุลการชำระเงินของประเทศ ด้านมูลค่านำเข้าเข้าสู่ตลาดจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 15.1 ตามภาวะการส่งออก ดุลการค้าเกินดุล 275 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และเมื่อรวมกับดุลบริการและบริจาคที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ซึ่งยังคงเกินดุล 256 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงไม่มากนัก ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 531 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิขาดดุลลดลงจากเดือนก่อนมาก แม้ว่าภาคเอกชนโดยเฉพาะภาคธนาคารจะยังคงชำระคืนเงินกู้ที่ครบกำหนดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งธนาคารแห่งประเทศไทยชำระคืนเงินกู้ธนาคารกลางประเทศอื่น 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่เนื่องจากในเดือนนี้ภาคทางการมีการนำเข้าเงินกู้ในจำนวนใกล้เคียงกับเงินทุนไหลออก จึงทำให้เงินทุนไหลออกสุทธิลดลงมาก ดุลการชำระเงินเกินดุล 488 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2544 อยู่ ณ ระดับ 33.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเทียบเท่าการนำเข้าประมาณ 6.4 เดือน โดยมียอดคงค้างการขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า จำนวน 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2544 ดุลการค้าเกินดุล 1.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงมาจากระยะเดียวกันปีก่อนซึ่งเกินดุลถึง 4.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 5.7 และมูลค่าการนำเข้าลดลงเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.6 ดุลบริการและบริจาคมเกินดุล 2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนที่เกินดุล 3.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 4.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนซึ่งเกินดุล 7.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดุลการชำระเงินเกินดุล 411 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เดือนพฤศจิกายน 2544 ดุลการชำระเงินเกินดุล 658 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2544 จำนวน 33.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเทียบเท่าการนำเข้า 6.5 เดือน โดยมียอดคงค้างการขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิจำนวน 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธันวาคม 2544 ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2544)

ตารางดุลการชำระเงิน

(หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

	2544	ม.ค. - ต.ค.		
	ก.ย.	ต.ค.	2543	2544
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	5,257	5,285	56,139	52,949
อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน (%)	-11.5	-14.3	20.9	-5.7
สินค้าเข้า ซี.ไอ.เอฟ.	4,976	5,010	51,502	51,197
อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน (%)	-6.8	-15.1	34.7	-0.6
ดุลการค้า	281	275	4,637	1,752
	37	256	3036	2,870
ดุลการบริการ	318	531	7673	4,622
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-940	-350	-8,302	-63,959
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	-227	-674	-8,123	-2,534
เอกชน	546	-414	-5,305	-2,543
- ธนาคาร	-773	-260	-2,818	9

- ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	-361	-1	-206	-506
ทางการ	-352	325	27	-191
ธนาคารแห่งประเทศไทย	386	307	-1,115	-252
ตลาดเคลื่อนสุทธิ	-236	488	-1,744	411
ดุลการชำระเงิน				

หมายเหตุ : 1 / ข้อมูลเบื้องต้น

2/ข้อมูลจริง

(ที่มา : รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธันวาคม เล่มที่ 12 ปีที่ 41 ธนาคารแห่งประเทศไทย , 2544)

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยในปี 2542 ดีกว่า 2541 มีปริมาณสารพิษน้อยกว่า ผลจาก การตรวจวัดคุณภาพอากาศ ตั้งแต่เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2542 พบว่า ฝุ่นละอองยังคงเป็นปัญหาสำคัญ แต่ระดับความรุนแรงได้น้อยลง ส่วนก๊าซ โอโซนมีค่าเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราว โดยเฉพาะอากาศในกรุงเทพมหานคร นิตยสาร เอเชียวิก ได้เดือน อันดับให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อันดับที่ 13 คาดว่า ในสหัสวรรษหน้า แนวโน้มความรุนแรงของปัญหามลพิษ ทางอากาศจะลดน้อยลงอีก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินมาตรการอย่างต่อเนื่อง ในการควบคุมการ ระบายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ เช่น ยานพาหนะ โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่าง ๆ ประกอบกับเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว มีส่วนทำให้กิจกรรมจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญของสารมลพิษทาง อากาศ เช่น การจราจร การก่อสร้าง รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรม และสถานประกอบการต่าง ๆ ยังคงมี การชะลอตัว

1.1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชนจากประเทศไทยที่ผ่านมา ปี พ.ศ. 2540 – 2544 ประเทศไทยได้เผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้การเป็นหนี้สินของประชาชนมีมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยต้องเจอกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจอาจจะสืบเนื่องมาจากประเทศไทยมุ่งเน้นการนำเข้า เครื่องจักรภาคอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีที่สูง มีการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยต้องใช้ เงินในการซื้อเครื่องจักรเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยอาจจะมุ่งเน้นภาคอุตสาหกรรมเกินไป

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ประเทศไทยในอดีตเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเพราะมีหนี้สินกับต่างประเทศมากมายความยากจนของกลุ่มเกษตรกรเป็นปัญหาที่ประเทศได้หาทางในการแก้ไข เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มคนยากจนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้จากปัญหาความยากจนของชาวไร่ชาวนาเป็นผลมาจากภาวะทางด้านเศรษฐกิจและการด้านการศึกษาความรู้ความสามารถ เป็นการพัฒนาในแต่ละด้านต้องมีการลงทุนมากเมื่อขาดความรู้ ความสามารถ ก็จะส่งผลให้คุณภาพของผลผลิตไม่ดี การส่งออกสินค้าต่างประเทศถูกกดราคา นับจากวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 คนไทยเหมือนตกอยู่ในฝันร้ายจากสงครามค่าเงินบาทลอยตัวตามด้วยการปิดตลาดเงินทุนหลักทรัพย์ การล้มละลายของบริษัทที่ผู้กู้เงินจากต่างประเทศ รัฐบาลไทยต้องเข้าไปค้ำประกันเงินกู้ภาคเอกชน กระทั่งในที่สุดต้องเข้าโครงการ IMF

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

วิกฤตการณ์ทางการเงินและภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำตั้งแต่ปี 2540 ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยจำนวนมาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้ทุ่มงบประมาณสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจกว่า 2,000 ล้านบาท โดยความร่วมมือกับ 8 สถาบัน ได้แก่

1. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
2. สถาบันไทย-เยอรมัน
3. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
4. สถาบันยานยนต์
5. สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
6. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม
7. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

สภาพภูมิศาสตร์บ้านแก่นนครโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นพื้นที่ทุ่งนา มีป่าทุ่งเตี้ยไม้ใหญ่มากและไม่กว้างมาก บริเวณหมู่บ้านจะเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ในทางด้านของภูมิอากาศนั้นจะมีด้วยกัน 3 ฤดู คือ ฤดูหนาวก็จะหนาวมาก ฤดูร้อนก็จะร้อนจัดจนทำให้พื้นที่แห้งแล้ง ฤดูฝนก็จะไม่ตกต้องตามฤดูกาล

สภาพปัจจุบันป่าและหนองน้ำของบ้านแก่นนครยังมีอยู่ บ้านแก่นนครมีคลองน้ำชื่อว่าคลองไผ่ ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ใช้น้ำในคลองนี้มาใช้ในการเกษตร และบ้านแก่นนครยังมีสระน้ำ 1 สระ ซึ่งสระน้ำนี้ชาวบ้านใช้เป็นแหล่งน้ำประปา

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม, เลี้ยงสัตว์ บางครอบครัวอาจจะประกอบอาชีพตัดกรรม แต่อาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพที่ทำมาตั้งแต่ดั้งเดิมและกว่า 80 % ของหมู่บ้าน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ รายได้ส่วนใหญ่ของชาวบ้านจึงขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้ในแต่ละปี จากการขายผลผลิตของไร่ นา แต่ถ้าบางปีเศรษฐกิจตกต่ำ รายได้ก็จะตกต่ำตามเศรษฐกิจของประเทศไปด้วย

1.2.4 ด้านวัฒนธรรม

หมู่บ้านแก่นนครมีวัด 1 แห่ง ชื่อวัดบ้านแก่นท้าว มีพระ 4 รูป ภาษาพื้นบ้าน คือ ภาษาไทยและภาษาอีสาน

โบราณวัตถุ – โบราณสถานในหมู่บ้านหรือใกล้เคียงหมู่บ้านไม่เกิน 3 ก.ม. คือ เมืองเสมา (กำลังบูรณะ) ดอนธาตุ (กำลังบูรณะ)

ในรอบ 1 ปี ในหมู่บ้านแก่นนครจะมีการทำบุญหรืองานประเพณี คือ

1. เดือนมกราคม ทำบุญประเพณี ทำบุญตักบาตรวันปีใหม่
2. เดือนมีนาคม ทำบุญประเพณี เทศน์มหาชาติ
3. เดือนเมษายน ทำบุญประเพณี สงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ สงกรานต์พระ
4. เดือนพฤษภาคม ทำบุญประเพณี รำผีฟ้า

5. เดือนกรกฎาคม ทำบุญประเพณี เข้าพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝน
6. เดือนกันยายน ทำบุญประเพณี สาทลาว
7. เดือนตุลาคม ทำบุญประเพณี ตักบาตรเทโว วันออกพรรษา
8. เดือนพฤศจิกายน ทำบุญประเพณี สอยกระทง
9. เดือนธันวาคม ทำบุญประเพณี ลงแขกเกี่ยวข้าว

1.2.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านแก่นนครในด้านต่าง ๆ ซึ่งได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนอกจากนี้ยังมีข้อมูลในด้านอื่น ๆ อีก ซึ่งแสดงอยู่ในตาราง

ตาราง ข้อมูลต่าง ๆ ของหมู่บ้านแก่นนคร ตำบลเสมา อำเภอดงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลด้านต่าง ๆ	จำนวน (คน)
1. จำนวนประชากรแยกเป็น	
- ชาย	245
- หญิง	268
2. จำนวนครัวเรือน	106
3. ช่วงอายุ (คน)	
- 1 วัน - 3 ปีเต็ม	3
- 3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	23
- 6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	44
- 12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	23
- 15 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็มขึ้น	26
- 18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	282
- 50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	32
- 60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	80
4. ในหมู่บ้านมีคนพิการ	4
5. อาชีพ (ครอบครัว)	

- ทำนา	85
- ค้าขาย	8
- ทำสวน	7
- ประมง	-
- รับจ้าง	6
- ปลุกพืช-เลี้ยงสัตว์	-
- รับราชการ	-
6. การศึกษา	
- ระดับประถมศึกษา	143
- ระดับมัธยมศึกษา	95
- สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	14

(ที่มา : ข้อมูล จ.ป.ฐ. หมู่บ้านแก่นนคร ประจำปี 2544)

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำที่สำคัญในหมู่บ้านจะเป็นสระน้ำขนาดใหญ่ 1 สระ ชาวบ้านใช้สำหรับอุโภค บริโภคของคนในหมู่บ้าน รวมถึงการใช้น้ำเพื่อการประปาของหมู่บ้านด้วย

ตาราง จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำตื้น	2		
สระน้ำ	1		

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร ซึ่งใช้ผลการประเมินหน่วยระบบ A มีภาพรวม

ดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

- 1) นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านพบว่า ชาวบ้านในหมู่บ้านมีทั้งเข้าใจและ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้าน จึงทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่ให้ความสนใจน้อย ตลอดจนชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือ แต่ทางผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนก็มีการเรียกลูกบ้านมาประชุมและชี้แจงตลอดจนอธิบายนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติให้ลูกบ้านได้เข้าใจ ชาวบ้านเข้าใจก็เริ่มมีความสนใจมากขึ้น ชาวบ้านเริ่มมีส่วนร่วมในการสมัครสมาชิกและยื่นเรื่องขอกู้เงินกองทุนหมู่บ้านมากขึ้น จนปัจจุบันมียอดกู้จำนวน 55 คน จากจำนวนสมาชิก 137 คน
- 2) เงิน 1 ล้านบาท เมื่อได้รับจัดสรรจากทางรัฐบาลแล้วทางด้านคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านแก่นนคร ได้ไปได้รับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและยื่นเรื่องขอกู้เงินได้โดยไม่เกินคนละ 20,000 บาท และจะต้องมีการระบุไว้อย่างชัดเจนว่าจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด
- 3) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ต้องมีการคัดเลือกจากสมาชิกโดยชั้นแรกสมาชิกกองทุน ต้องมารับฟังนโยบายในเรื่องเงินล้านพร้อมทั้งมีการเสนอชื่อเป็นคณะกรรมการกองทุนในจำนวน 15 คน และจะต้องมีทั้งชายและหญิงละกัน ไม่เกิน 15 คน เพื่อนำบุคคลดังกล่าวมาร่วมเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนหมู่บ้านละหนึ่งล้านบาทให้แก่หมู่บ้าน
- 4) นักศึกษาบัณฑิตในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งเข้ามาช่วยเหลือแนะนำในเรื่องกองทุนหมู่บ้าน สังเกตหาข้อมูลจากหมู่บ้านเพื่อนำไปศึกษาโดยใช้หมู่บ้านเป็นสถานที่เรียน

ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย

ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

- 1) จำนวนเงินที่ให้ผู้กู้ผู้รายละ 20,000 บาท บางราย 15,000 บาท รวมผู้กู้จำนวน 55 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งหมด 965,000 บาท
- 2) สถานที่และวัตถุดิบ

ส่วนมากชาวบ้านจะกู้เงินแล้วนำไปประกอบอาชีพทำไร่ทำสวน และค้าขายภายในหมู่บ้าน การหาวัตถุดิบจึงทำได้ง่ายในการผลิตและการประกอบอาชีพ

3) เทคนิควิธีทำงาน

เนื่องจากการประกอบอาชีพดั้งเดิมอาชีพหลักทำให้มีการพัฒนาเรื่อยมา เช่นการทำนา แต่ก่อนใช้ควายในการไถนา แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นรถไถซึ่งให้ความสะดวกรวดเร็ว เปลี่ยนจากแรงคนในการเก็บเกี่ยวผลผลิตมาเป็นเครื่องจักรกลแทบทั้งหมด

ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ผลโดยตรง พบว่า มีชาวบ้านในหมู่บ้านสมัครเป็นสมาชิกกองทุน 137 คน มีการปล่อยเงินกู้ให้สมาชิกกู้เงินทั้งหมด 55 คน สมาชิกผู้กู้เงินนำเงินไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพเพื่อทำให้ครอบครัวมีรายได้ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การชำระเงินจะชำระเป็นรายปี
- 2) ผลกระทบโดยตรง พบว่า จำนวนผู้กู้ได้เท่ากับจำนวนผู้ขอกู้ คือ 55 ราย(ในปัจจุบัน)
- 3) ผลกระทบทางอ้อม พบว่า ชาวบ้านมีอาชีพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ช่วยลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้จากภายนอกระบบ ทำให้ผู้กู้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

- 1) ผลโดยตรง พบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินการของผู้กู้ ผู้ที่กู้เงินไปลงทุนประกอบอาชีพมักจะเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพมาก่อนแล้วจึงทำให้ผู้ก้นำเงินไปลงทุนและได้ผลตอบแทนที่ได้กำไรจากการประกอบอาชีพ ส่วนผู้ที่กู้เงินกองทุนแล้วนำไปประกอบอาชีพที่ไม่มีประสิทธิภาพมาก่อน อาจทำให้ลงทุนแล้วไม่คุ้มค่าทำให้ขาดทุนได้

- 2) ผลกระทบโดยตรง ผู้กู้บางรายมีการสอนวิชาชีพต่างๆของตนเองให้กับญาติพี่น้องในการประกอบอาชีพถ้าอาชีพไหนมีการประกอบแล้วได้ผลผลิตที่ดีก็จะมีการบอกต่อกัน
- 3) ผลกระทบโดยอ้อม ผู้กู้เงินนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพและทำให้มีรายได้พึ่งพาตนเองได้

3. ผลการทดลองวิธีใหม่

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ ทำไร่ ทำนา ปลูกมันสำปะหลัง เลี้ยงสัตว์ ซึ่งส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพนี้มานานจนมีความชำนาญในปัจจุบันก็ยังคงประกอบอาชีพนี้กันจะส่วนใหญ่หรือบางทีก็มีบางครอบครัวที่อาจจะประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง จึงทำให้ชาวบ้านประกอบอาชีพที่เรียบง่ายไม่มีการคัดค้านอาชีพหรือ วิธีการประกอบอาชีพใหม่

4. ผลการประมวล เทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

4.1 อาชีพเลี้ยงสุกร ปังจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ การซื้อพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่ดี การเลี้ยงสุกรโดยการลดต้นทุนด้านอาหารสำเร็จรูป แล้วหันกลับมาใช้ที่ทำได้จากธรรมชาติ หรือ หันมาผสมอาหารที่เหลือกับการผสมอาหารสำเร็จรูป

4.2 อาชีพเลี้ยงโค ปังจัยที่นำเข้าที่ดี ได้แก่ การซื้อพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่แข็งแรง การเลี้ยงโคโดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ที่ให้เป็นประโยชน์ ผู้เลี้ยงจะนำไปเลี้ยงตามทุ่งหญ้ารอบหมู่บ้าน โดยปล่อยโคกินหญ้า ตามที่ต้องการ ซึ่งจะเป็นการประหยัดการลงทุน

5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ผลที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้าน เกิดขึ้นมีผลเกิดขึ้นมากมายจากหมู่บ้านทั้งทางด้านการประกอบอาชีพและในด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

5.1 ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกันบริหารจัดการกองทุนโดยจัดสรรเงินให้สมาชิกกู้ เมื่อถึงเวลาชำระหนี้สมาชิกกู้เงินสามารถนำเงินมาใช้กองทุนได้ ภายในหมู่บ้านมีการสร้างรายได้จากเม็ดเงินที่กู้ยืมจากกองทุน

5.2 ผลที่เกิดขึ้นจากตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้าน

- 1) สมาชิกในชุมชนเกิดความสามัคคี
- 2) สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- 3) สมาชิกในชุมชนมีการร่วมกันตั้งกลุ่มองค์กรประชาชนขึ้น
- 4) สมาชิกในชุมชนสามารถเลี้ยงครอบครัวได้

5.3 ผลที่เกิดจากการบริหารการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) ทำให้สมาชิกกองทุนกู้เงินไปเพื่อพัฒนาอาชีพ ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่ครอบครัว สมาชิกมีชีวิตที่ดีขึ้น ลดปัญหาการกู้เงินนอกระบบ
- 2) การติดตามการกู้เงินของผู้กู้เงินกองทุนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ประเมินผลความสามารถในการชำระเงินคืนทำให้สามารถนำเงินมาชำระกองทุนได้ตามกำหนด
- 3) คณะกรรมการมีการประชุมกลุ่มสมาชิกกองทุนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกและกรรมการรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมกันหาวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันท่วงที

6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ทั้ง 5 ข้อ พบว่า

6.1 การเกิดกองทุน พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกให้ความสนใจและร่วมกันจัดทำระเบียบ

ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านขึ้นมามีผลสำเร็จ

6.2 ระบบบริหารกองทุน พบว่า การบริหารกองทุนหมู่บ้าน มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ เนื่องจากคณะกรรมการบางคนมีพื้นฐานในการบริหารกลุ่มอื่นที่จัดตั้งขึ้นก่อนและคณะกรรมการกองทุนทุกคนมีความสนิทสนมกันมาก่อนจึงง่ายต่อการบริหารกองทุน

6.3 การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า ชาวบ้านในหมู่บ้านมีอาชีพมีทุนในการใช้จ่ายในการประกอบอาชีพมีการนำเงินไปใช้ได้อย่างถูกวิธีสามารถลดหนี้สินหรือการยืมเงินนอกระบบ มีการตั้งร้านค้าภายในหมู่บ้าน ซึ่งทำให้สมาชิกในชุมชนไม่ต้องเดินทางไกลเพื่อไปซื้อสินค้าในตัวเมืองช่วยให้ลดรายจ่ายในด้านการเดินทางได้ส่วนหนึ่ง

6.4 การมีศักยภาพและความเข้มแข็ง พบว่า สมาชิกในหมู่บ้านมีความเข้มแข็งอยู่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เรื่องการพัฒนาหมู่บ้านจากหน่วยงานของรัฐ เช่น อบต., รพช. แต่เมื่อมีการสร้างรายได้เพิ่มจากการกู้ยืมเงินกองทุนก็เป็นส่วนหนึ่งที่เพิ่มความเข้มแข็งในด้านการเงินมากขึ้นด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อทราบสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ของบ้านแก่นนคร
2. เพื่อติดตามการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านแก่นนครเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด
3. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โอกาส ปัญหา กองทุนที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านแก่นนคร
4. เพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวทางพัฒนา ในด้านการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

5. เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนโดยกระบวนการพึ่งพาตนเอง

2. วิธีการดำเนินการ

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ หลักการ เป้าหมาย นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติให้เข้าใจ
2. ศึกษาสภาพการดำเนินการบริหารจัดการกองทุน คณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุน และชาวบ้านของหมู่บ้านแก่นนคร
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data Source) คือ การสังเกต สัมภาษณ์ การให้แบบสอบถาม
 - 3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data Source) คือ แผนพัฒนาตำบลประจำปี 2545 แผนพัฒนาตำบล 5 ปี เอกสารกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร
4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model เพื่อหาข้อดีข้อด้อยของกองทุน
5. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลนำมารวบรวมเป็นรายงานเสนอในรูปของ สารนิพนธ์

3. ผลการดำเนินงาน

นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านสมาชิกในชุมชนจะมีความเข้าใจน้อยกว่าคณะกรรมการ เมื่อได้รับเงินจัดสรรจากทางรัฐบาลคณะกรรมการจึงทำการปล่อยกู้ โดยยึดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน การให้สมาชิกกู้โดยสมาชิกส่วนหนึ่งนำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ เสริมรายได้ให้กับครอบครัว สดรายจ่าย ในส่วนการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านจะมีการจัดทำแบบง่าย ๆ แต่ปัจจุบันได้มีการจัดทำถูกต้องตามหลักการของกองทุนหมู่บ้าน ส่วนในปัจจุบันยังไม่มีภาระหนี้ เพราะยังไม่ถึงกำหนดการชำระหนี้ จากตรงนี้กองทุนหมู่บ้านทำให้ชาวบ้าน มีอาชีพ มีงานทำ มีต้นทุนในการประกอบอาชีพจึงคาดการณ์ได้ว่า ในอนาคตกองทุนหมู่บ้านแก่นนครจะมีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านมากขึ้น

4. อภิปรายผล

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร บรรลุทั้ง 5 ข้อได้แก่

- 1.1 การดำเนินงานของกองทุน มีความชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของรัฐบาล ด้วยความร่วมมือของประชาชนในหมู่บ้านแก่นนคร
- 1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ความกระตือรือร้นในความเป็นเจ้าของกองทุน ช่วยกันออกความคิดเห็น วางแผนแก้ไขปัญหา
- 1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุน คือ การเปิด โอกาสการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้คนในชุมชน
- 1.4 ความร่วมมือ ความซื่อสัตย์ สามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีการพึ่งพาตนเอง และยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนกองทุนหมู่บ้านแก่นนคร

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

1. ปัจจัยด้านบวก

- คนในชุมชนมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นในการจัดตั้งกองทุนเพื่อประโยชน์ของชุมชน
- สามารถสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับชุมชน
- จำนวนเงินสะสมในหมู่บ้านเพิ่มขึ้นทุกเดือน

2. ปัจจัยด้านลบ

-คณะกรรมการบางคนไม่มีเวลาพอในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านจึงอาจทำให้ภาระตกอยู่ที่คณะกรรมการบางคน

-สมาชิกกองทุนบางราย นำเงินที่กู้ได้ไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่ก็ก็เป็นเพียงบางรายเท่านั้น

การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานภาคสนามผู้วิจัยได้สร้างเครือข่ายองค์กรย่อยภายในชุมชน เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินการตลอดจนการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนบ้านแก่นนคร

1. ความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้า
2. ชุมชนมีความสามัคคี
3. ความซื่อสัตย์
4. ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
5. ความยุติธรรมของผู้นำ
6. การรู้หน้าที่ของตนเอง

ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

1. ผลโดยตรง พบว่า สมาชิกกู้เงินสามารถก่อให้เกิดรายได้และสามารถนำเงินไปหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ และสามารถที่จะนำเงินส่งคืนกองทุนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย และทำให้กองทุนเติบโตขึ้นมีความยั่งยืนในอนาคต

2. ผลกระทบโดยตรง พบว่า สมาชิกสามารถนำเงินที่กู้ไปประกอบอาชีพได้และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและโอกาสที่พึงได้รับประโยชน์

3. ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ก่อให้เกิดความสงบสุขภายในชุมชน

5. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุน

-ควรมีการกำหนดระยะเวลาการคืนทุนที่แน่นอน และควรระบุการคืนทุนให้เหมาะสมกับอาชีพที่กู้แต่ละอาชีพ เช่น อาชีพทำไร่ทำสวน ควรจะมีระยะเวลาในการคืนทุนที่ให้เวลามากกว่า 1 ปี เพราะการทำไร่ทำสวนใช้เวลายาวนาน จึงจะได้ผลผลิต ส่วนอาชีพค้าขายเป็นอาชีพที่ได้มีรายได้ทุกวันอาจจะมีกำหนดให้ส่งคืนในระยะเวลาภายใน 6 เดือน

-ประเภทการกู้ยืมเงินกองทุนไม่ควรมีการกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อเป็นการศึกษาต่อบุตร เพราะไม่ได้เป็นการเพิ่มรายได้ และสร้างอาชีพให้ครอบครัวเป็นอยู่ดีขึ้น แต่ถ้าจะกู้ควรจะเป็นการกู้ฉุกเฉิน เนื่องจากการกู้ฉุกเฉิน ต้องมีการนำเงินมาคืนในระยะเวลาที่เร็ว จึงทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินได้เร็วขึ้น

-ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ควรมีมาตรการที่เด็ดขาดสำหรับการกู้เงินที่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือควรมีการตรวจสอบที่เคร่งครัด

2. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

-การทำงานของคณะกรรมการยังไม่มีกำหนดรูปแบบและการทำงานที่แน่นอน ทำให้เกิดความล่าช้าไม่เป็นระบบ

-ควรมีหน่วยงานของรัฐบาลออกมาช่วยส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

-มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนสำหรับคณะกรรมการ เพื่อที่จะได้ไม่เกิดการเอาเปรียบ

-คณะกรรมการควรมีการติดตามตรวจสอบการกู้เงินของสมาชิก

3. ข้อเสนอแนะนำเงินไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

-การกระจายโอกาสในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า และส่งเสริมรายได้

-ศึกษาโอกาสการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยสามารถใช้เวลาเพียงเล็กน้อย ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้นภายในชุมชน

-ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงดินที่เสื่อมคุณภาพจากการใช้งานทางด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตและรักษาสภาพแวดล้อมไปในตัวด้วย

-ชาวบ้านควรหาเทคนิควิธีการเพิ่มผลผลิตปรับปรุงคุณภาพผลผลิตเพื่อที่จะสามารถจำหน่ายในราคาที่สูง

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม

-ในการกระจายเงินทุนควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมหรือพิจารณาภายใต้การประกอบการและขนาดของหมู่บ้าน

-ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสในการขยายขนาดโครงการ สร้างรายได้หมุนเวียน เพื่อต่อยอดกองทุน

-การปรับความยืดหยุ่นสำหรับการชำระคืนเงินกู้ตามลักษณะวัตถุประสงค์ และอาชีพแม้จะต้องการให้เกิดการหมุนเวียนตามเจตนาของรัฐบาล แต่อาจเกิดประโยชน์แก่ผู้กู้

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ,สำนักงาน .2544 คู่มือการดำเนินงาน
สำหรับ คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับ
จังหวัดและอำเภอเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุน หมู่บ้านและชุมชน
เมือง.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ,สำนักงาน. 2544 คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อ
เตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ,สำนักงาน.2544 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
มนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และ
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544.กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนาการ
พิมพ์ จำกัด.
- เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. 2545. ชุดวิชานวัตกรรม (เอกสารเพิ่มเติม). นครราชสีมา.
สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตร
บัณฑิตการจัดการ และการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ). 2544. รวมบทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6
ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.